

Stemrecht

Het uitbrengen van je stem tijdens verkiezingen is misschien wel dé meest directe manier om mee te kunnen doen in een democratie. Om je stemrecht uit te oefenen is het belangrijk dat de overheid regelmatig verkiezingen organiseert en dat iedereen op gelijke wijze kan stemmen. In Nederland hebben we een representatieve democratie, dat wil zeggen dat je mensen kunt kiezen die jouw mening het beste vertegenwoordigen.

Democratie is voor en door ons allemaal. Daarom moet de verkozen vertegenwoordiging zoveel mogelijk een afspiegeling vormen van de bevolking. Om deze afspiegeling te bereiken is het belangrijk dat iedereen gaat stemmen. Dat is nog niet zo. Enkele feiten:

- Jongeren stemmen minder.
- En jongeren met een beroepsgerichte opleiding doen dat minder dan jongeren met een theoretische opleiding.
- Jonge vrouwen zijn minder geïnteresseerd in politiek dan jonge mannen.

Wat is stemrecht?

In Nederland mag iedereen vanaf 18 jaar zijn of haar stem uitbrengen bij de verkiezingen voor het Europees Parlement, de Tweede Kamer, de Provinciale Staten, de gemeenteraden en de waterschappen. Het recht om te stemmen op een verkiesbaar persoon heet **actief kiesrecht**. **Passief kiesrecht** houdt in dat je jezelf verkiesbaar kan stellen tijdens de verkiezingen en er op je kan worden gestemd. In principe mag iedere meerderjarige zich verkiesbaar stellen.

Het stemrecht als mensenrecht

Het stemrecht is vastgelegd in ons nationaal recht, maar het is ook een mensenrecht. Zo is het stemrecht opgenomen in [artikel 25 van het](#)

Internationale Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten. Dit artikel stelt dat iedereen het recht en de kans moet hebben:

1. om deel te nemen aan openbare gelegenheden, direct of door vrije gekozen vertegenwoordigers;
2. om te stemmen in eerlijke en regelmatige verkiezingen, die plaatsvinden door middel van algemeen en gelijk kiesrecht, en welke anoniem worden georganiseerd om de vrijheid van meningsuiting van kiezers te waarborgen;
3. op gelijke toegang tot publieke diensten in het betreffende land.

Het stemrecht en de vrijheid van meningsuiting zijn de basis voor een democratische samenleving en worden daarom ook wel bestempeld als politieke mensenrechten.

Wie mogen er stemmen?

- Personen met de Nederlandse nationaliteit heeft
- Als je op de dag van de verkiezing 18 jaar of ouder bent
- Als je niet uit het kiesrecht bent ontzet.